

Anita Gunnarsson och Paula Perssons tolkning av vad som beslutades vid workshopen 2010 05 10

Med nedanstående minnesanteckningar som grund tolkar vi utfallet av workshopen, angående SLF's särskilda utlysning inom potatisområdet, på följande sätt:

- Projektet skall omfatta aktörssamverkan inom forskning och lärande, med forskare, odlare och rådgivare som deltagare.
- Projektet skall omfatta frågeställningar som berör potatisproduktion generellt, d v s vara av intresse för både industri och matpotatisodlare.
- Lämpliga prioriteringar ska göras inom ramen för de områden som berörs av föreliggande ansökningar. Valet av naturvetenskapliga fokusfrågor ska baseras på de diskussioner som förts och förs i Erfa-grupper och som fördes vid SLF's majmöte/workshop 2009. Om möjligt ska prioriteringar göras tillsammans med odlare som meddelat intresse för att tillhöra en "kärngrupp"
- Under workshopen nämndes mark/struktur- och utsädesfrågor som exempel på intressanta "generella" ämnesområden. Paula och Anita ansvarar för vilka frågeställningar som slutligen ingår i projektet.
- SLUs långliggande växtföljdförsök i norra Sverige är av intresse. En basresurs som bör utnyttjas.
- I ett SLF projekt är "uthållighet ett viktigt kriterium: projektet skall beakta både social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
- Projektet skall vara framåtsyftande. Hur skall potatisodlingen se ut om 10-20 år?
- Vi ska i den kommande ansökan skippa idén med intensitetsnivåer från AG's ansökan (d v s test av samlade åtgärds paket för hög, medel eller låg kostnadsnivå utan orsaksutredning) samt tona ner fokus på skalkvalitet
- Vi ska begrunda hur vi å ena sidan kan beakta beslutsgruppens önskan om att bygga upp kompetens inom potatisområdet och å andra sidan bibehålla befintlig kompetens. Vi tolkar det dock som att utbildning av ny forskare prioriteras.

Anita Gunnarsson och Paula Persson

SLU 2010 06 03

Anteckningar från workshop Alnarp den 10/5 -2010 angående potatisansökningar: SLF's särskilda utlysning

Närvarande:

Eva Pettersson, SLF
Dave Servin, SLU (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Hans Bång, Svensk potatisutsäde AB (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Johan Roth, Kraft Foods
Jüri Kenno, Sveriges stärkelsepotatis förening (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Anders Nilsson, LRF/GRO-potatis. (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Erik Steen-Jensen. SLU, Alnarp, professor, odlingsystem.
Pirjo Gustavsson, LRF/GRO. Tjänsteman, rådgivare.
Staffan Gertzell, Everövsgården, lantbrukare, potatisodlare. Praktisk erfarenhet från delaktighetsforskning.
Joakim Ekelöf, SLU, Alnarp (medsökande till Anita).
Jannie Hagman, SLU, Ultuna (medsökande till Paula).
Birgitta Bååth, SLU, Ultuna (medsökande till Paula).
Anders Andersson, Skånes Potatisodlarförening (med till kl 14:00)
Paula Persson, SLU, Ultuna (huvudsökande).
Anita Gunnarsson, Hushållningssällskapet, huvudsökande
Magnus Ljung (medsökande till Anita)
Karin Nordin, Växtinspektionen, Jordbruksverket (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Ingemar Nilsson, SPOR/GRO/Hushållningssällskapet (SLF's beslutsgrupp, potatis)

Meddelat förhinder (från SLF's beslutsgrupp)

Bengt Persson, LRF (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Anders Magnusson, Swegro
Björn Hacklou, ICA (SLF's beslutsgrupp, potatis)
Lennart Nilsson, Åraslövsgården, lantbrukare, potatisodlare. Praktisk erfarenhet från delaktighetsforskning.

INNEHÅLL

Upplägg	3
Presentation av de båda ansökningarna.....	3
Diskussion och frågor samt beredningsgruppens synpunkter	3
Ansökningarnas skiljelinje: stärkelse och industripotatis kontra matpotatis	3
Kring PLA-metodiken:.....	3
Hållbarhet	4
Redovisning av gruppdiskussionerna.....	4
”Birgitta Bååths” grupp.....	4
”Magnus Ljungs grupp”	5
”Anita G's grupp”	7
Gemensam diskussion	8
Arbetsform:	8
Prioritering	8
Beslut och handlingsplan	8

Upplägg

Dagen följde i stort det upplägg som skickats ut i förväg:

- 09.30 Fika finns tillgängligt
- 10.00 Välkomna, syfte med arbetsmötet och presentation av deltagare
- 10.30 Sammanfattning av Uppsalas forskningsprojekt, inkl frågor – Paula
- 11.00 Sammanfattning av Alnarps forskningsprojekt, inkl frågor – Anita
- 11.30 Beredningsgruppens diskussion och förslag. Frågor från forskarna
- 12.00 Lunch
- 13.00 Analys av gemensamma nämnamn och möjliga samarbetsområden, liksom särskiljande drag mellan projekten (smågruppsdiskussioner)
- 13.45 Redovisning, syntes (både kring forskningsmässigt fokus och arbetssätt) och prioriteringsdiskussion. Fika under arbetets gång.
- 15.00 Handlingsplanering: Framtagande av förslag på inriktning och fokus för en ny ansökan. Sammanfattning och vad händer nu, dvs nästa steg.
- 15.30 Avslutning

Presentation av de båda ansökningarna

Anita och Paula gick igenom de viktigaste dragen i sina respektive ansökningar. Därtill kompletterade AG med en kort lägesrapport om de sex Erfagrupper inom stärkelsepotatis som är igång: tre i Skåne, två i Blekinge och en i Kalmar län.

Diskussion och frågor samt beredningsgruppens synpunkter

Ansökningarnas skiljelinje: stärkelse och industripotatis kontra matpotatis

- 50% av potatisen i Sverige är stärkelse, chips o dyl där skal inte är intressant.(JK)
- för matpotatisen är skalfel en mycket viktig fråga. Det framgick bl a vid en workshop som hölls våren 2009. (?)
- med stärkelse och industripotatis som avgränsning blir det ett lokalt eller regionalt projekt, med matpotatis blir det ett riksprojekt. (HB)
- det var med stor vända beslutsgruppen hanterade de två ansökningarna (EP)

Kring PLA-metodiken:

- erfarenheter från Team 20/20 och PLA-projekt i sockerbetor: ta inte för många saker på en gång. Man vill gärna göra mycket i början men bättre att begränsa sig. (SG)
- Ofta är det svårt att få ut resultat av forskning. Min erfarenhet från delaktighetsforskning (kring potatislagring) är positiv. Men håller med om att man lätt vill för mycket. Viktigt att man prioriterar och begränsar hårt. (PG)
- min erfarenhet från DDF är att odlarna kommer fram till att mer forskning behövs (PG)
- men det är väl inte meningen att helt nya saker ska tas upp? (EP)
- Rekordskörd i sockerbetor 2009 tros bero på forskning från 4T-projektet och Team 20/20. Danisco har hjälpt till att föra ut budskapet. Lyckeby m fl inom potatisbranchen måste hjälpa till att sprida forskningsresultat. (DS)
- skulle det här arbetssättet gå att överföra till andra områden, t ex andra grödor (AN). Svar ja (AG).

- Hur driver vi det här vidare? Hur går det till? Problemet just nu är ju att hela systemet håller på att rasa: spetskompetens inom potatis håller på att försvinna. (IN)
- Viktigt med samspel forskning – näring. Exemplet på nytta för forskare med metodiken är att få idéer. Viktigt att utveckla nya metoder med samarbete forskare och näringen. Men jag vill samtidigt betona att forskarna måste vara en del av en stark forskargrupp.(ESJ)

Hållbarhet

- Viktigt att ha med hållbarhetsaspekten. Inte bara kortsiktighet. Behövs åtminstone 10-20-årsperspektiv. T ex: djupluckring kräver i dag fossil energi: finns det andra sätt att åstadkomma samma sak med? (ESJ)
- Hållbarhetsaspekten måste med i forskningsprojektet i denna utlysningen – det är inte bara 3-årsperspektivet som gäller här.

Redovisning av gruppdiskussionerna

”Birgitta Båths” grupp

Deltagare Birgitta B
 Anders N
 Joakim
 Karin N
 Ingemar N

1. Arbetssätt

- aktörsamverkan men med andra frågeställningar
- hur utvecklas/sprids arbetssättet
- Utgår från Erfa-grupper i kombination med majmötet d v s workshopen 2009

2. Strukturen hos jorden (Jordstruktur?)

- mekanisk/biologisk alvluckring
 - arter
 - rotstudier/näringsupptag
- långliggande försök

3. Kvalitetsfrågor

- PCR-teknik i utsäde
 - vad ska sättas
 - vad ska lagras (in)
- Lagringsteknik

4. Nå ut

- hemsida
- aktörsamverkan/satellitgrupper

Sammanfattning av Birgitta (tillägg till protokollet)

Vi ville arbeta med DDF men välja frågor som är viktiga både för industri, stärkelse och matpotatis. Valet av frågor ville vi basera på de diskussioner som förts i Erfa-grupper och vid majmötet - workshopen 2009. Vi identifierade tre områden som uppfyllde dessa kriterier: jordstruktur t.ex. biologisk och mekanisk alvluckring, utsädeskvalitet samt lagring (vilka partier är lämpliga för lagring och vilka lagringsmetoder). Vi tyckte också att en viktig del av projektet är spridningen av resultaten men även av arbetsmetoden.

”Magnus Ljungs grupp”

Deltagare Eva
 Hans
 Erik
 Staffan
 Paula
 Magnus

- Industri- och/eller matpotatis → svårt få ihop det
- Deltagardriven forskning startsträckan?
 tidsperspektiv?
 resurser?
(nödvändigt med deltagande forskares intresse för arbetsformen)
- **Nya** frågeställningar måste lyftas in (innovationer)
- Prioriteringar redan diskuterade hos lantbrukarna → djupluckring

Arbeta i två parallella spår med något gemensamt:

Djupluckring → alvluckring }
 → förfrukt } gemensam nämnare

- Olika frågor kräver olika arbetssätt → vilka passar för DDF och vilka för traditionell forskning
- Tulla på skalsjukdomar, framför allt doktorandprojektet (alternativ finansiering), alternativt få in pengar på annat sätt
- Svårt att se vitsen med treåriga fältförsöket i Alnarpprojektet (lyft ur) **men** ha kvar strimförsöken
- Bra fältförsöksplaner i UA-projektet
- Avgränsa utsädesstudien ytterligare
- KONSORTIUM: Övergripande fråga def. av kollegiet/partnerskap → traditionell naturvetenskaplig forskning respektive DDF → olika projekt

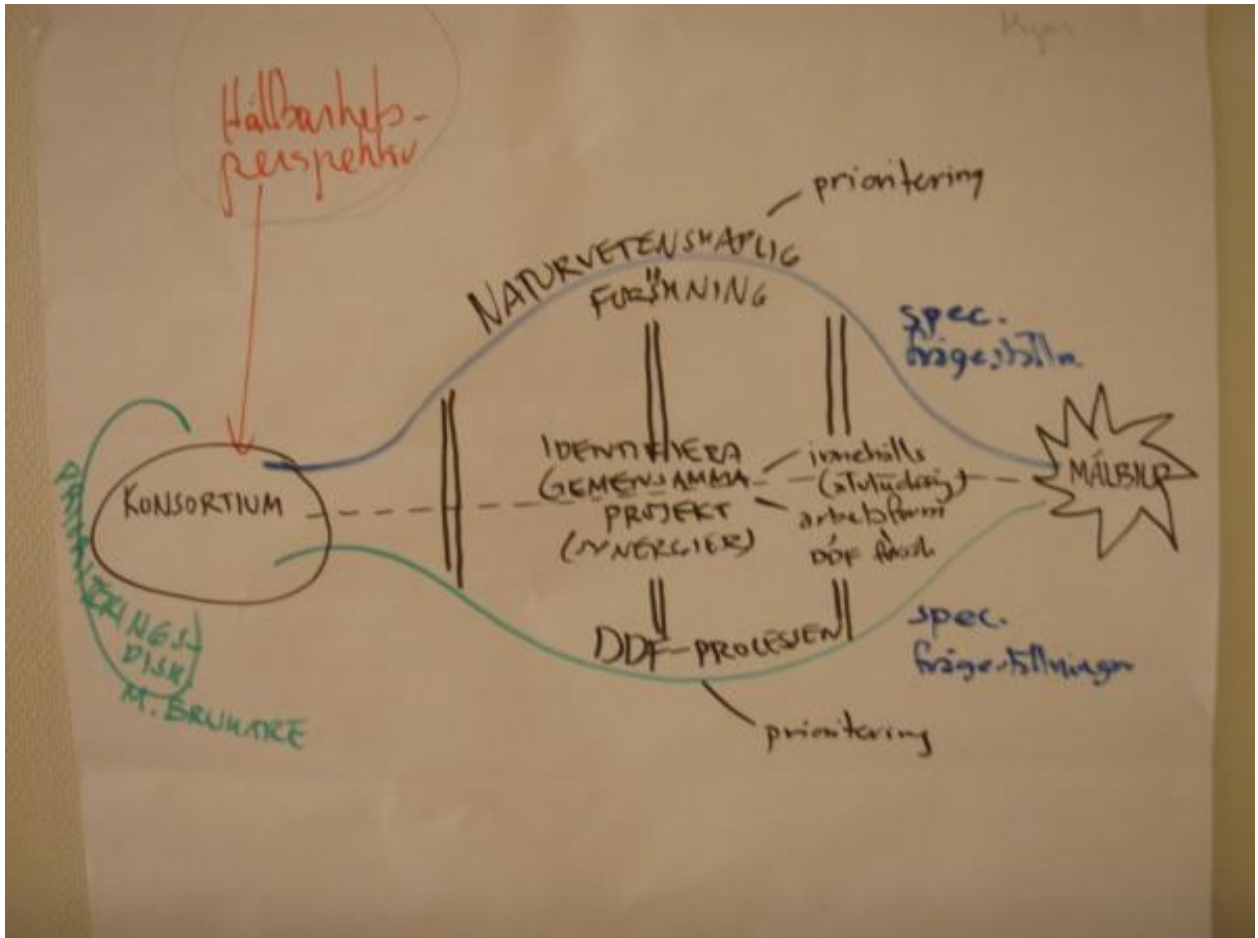

Illustration från ML's grupp.

”Anita G’s grupp”

Deltagare Anita G
 Pirjo G
 Johan R
 Jannie H
 Anders A (inte hela tiden)

Rödklöver
(Inte relevant tyckte AA)

Upptagningstidpunkt
(Ej relevant tyckte AA)

Gruppen hann inte med Någon gemensam diskussion om detta eftersom AA måste gå

Övrig diskussion i gruppen:

Diskussion om att man missar möjligheten att göra "tokförsök" hos odlare: Pirjo menade att odlare vill och vågar mer om de inte är ensamma som provar: Om grupp av odlare vågar de mer.

AA: 80/20 regeln gäller även i potatis: 80% av all potatis odlas av 20 %

Diskussion om Nord-Syd:

Kom fram till att kompromiss nödvändigt eftersom hela Sveriges odlarföreningar varit med och bidragit till just denna utlysningen. Därav förslaget ovan m Östergötland.

Någon undrar:
 Hur får vi med "svansen"?

Grupp: Pirjo, Johan, Jannie, Anita och Anders A (AA avvek efter en stund p g a annat möte)

Gemensam diskussion

Arbetsform:

- vi verkar ha en samsyn kring att vi ska försöka arbeta med att utveckla en arbetsmodell med aktörssamverkan – alltså liknande den i Anitas (och co) ansökan.
- för att få in det mellansvenska perspektivet borde man försöka få med t ex ett packeri i Östergötland. Swegro? Flenstad? Pirjo vill gärna vara med i Ö-götagruppen. Ingemar Nilsson menar att Lars Danielsson nog vill vara med.
- Diskussion kring skissen med konsortium mm: AG menar att det som skissats av ML's grupp är den aktörssamverkan vi vill åstadkomma: det är inte så att lantbrukarnas experiment är DDF och forskarnas inte är det. Hela idén med plattformen i AG's ansökan är ju att man arbetar gemensamt: att man sedan kan använda en mångfald av metoder med en mix av t ex lab-studier, fältförsök och strimförsök hos odlarna är en del i helheten inte som man kan tro av skissen: separata saker. Även BB menar att man missuppfattar DDF-idén om man ser det som att det är en fristående del från den traditionella forskningen.

Prioritering

- vi verkar också eniga om att tona ner skalkvalitén alternativt söka annan finansiering till den
- önskvärt vore att en träff med odlare som vill vara med i en "kärngrupp" kunde träffas innan en ny ansökan skrivs så att de kunde vara delaktiga i prioritering – inom ramen för de områden som berörs av de befintliga ansökningarna (AG): är en sådan möjlig i juli? Tveksamt för då är forskare på semester. Juni? Kanske möjligt.
- flera gånger kommer frågan upp om odlarna ska göra en prioritering från scratch såsom man arbetar i "riktig" DDF. Jag (AG) uppfattar det ändå som att alla är överens om att den typen "renlärig" DDF inte är möjlig i det här fallet.

Om doktorand respektive spetskompetens

Apropå möjligheten att rymma doktorandprojekt inom ramen för en ansökan:

EP: SLF har i uppdrag att bygga upp kompetens: potatiskompetens i Sverige behövs.

AN: den potatiskompetens som finns ersätts inte

ESJ: skapas det ett konsortium tänker jag mig att det kan rymma flera doktorander – inte en.

HB: för att behålla kompetens räcker det inte bara med doktorander. För att kunna bibehålla kompetens behövs även post-doc-projekt. 1 exempel finns.

DS: 2 miljoner är mycket pengar tycker jag: det får vi mycket för i Partnerskap Alnarp.

Beslut och handlingsplan

Beslutades att AG och PP sammanfattar hur vi har uppfattat utfallet av workshopen och skickar ut den till deltagarna i workshopen. Förutsatt att vi får klartecken arbetar vi vidare med en ansökan att lämna in i slutet av september.

Minnesanteckningarna skrivna av

Anita Gunnarsson och granskade av Paula Persson och kompletterade av Birgitta Båth